

OBSAH

Předmluva s poděkováním	/ 13
Úvod	/ 17
1. TEORIE HRÝ	/ 19
1.1 Významní autoři u nás	/ 20
1.1.1 Johan Huizinga	/ 20
1.1.2 Roger Caillois	/ 23
1.1.3 Eugen Fink	/ 26
1.2 Současné pojetí hry jako takové („play“): Brian Sutton-Smith	/ 27
1.3 Definice hry („play“)	/ 29
2. DĚTSKÁ HRA	/ 33
2.1 Jean Piaget	/ 34
2.2 Daniil Elkonin	/ 39
2.3 Psychoanalytická inspirace: Sigmund Freud a Lili Pellerová	/ 42
2.4 Etnografie: Dana Bittnerová a problémy třídění	/ 50
3. PŘECHOD K NAŠÍ SBÍRCE: TŘÍDĚNÍ OPIEOVÝCH	/ 53
3.1 Předběžné poznámky	/ 54
3.2 Přehled her Opieových	/ 55
3.2.1 Chasing Games = Honičky	/ 55
3.2.2 Catching Games = Chytačky	/ 61
3.2.3 Seeking Games = Schovky	/ 64

3.2.4	Hunting Games = Lovy	/ 66
3.2.5	Racing Games = Závody	/ 68
3.2.6	Duelling Games = Souboje	/ 71
3.2.7	Exerting Games = Výdrže	/ 75
3.2.8	Daring Games = Bravura (riskantní kousky)	/ 78
3.2.9	Guessing Games = Hádanky	/ 80
3.2.10	Acting = Horory	/ 83
3.2.11	Pretending = Nápodoby	/ 85
3.3	Fantazie ve hrách Opicových	/ 87
4.	HRY OD 1. DO 9. TŘÍDY: JEDEN VZOREK KLASIFIKOVANÝ DLE OPIEOVÝCH	/ 93
4.1	Předběžné poznámky	/ 94
4.2	Přehled her podle postupných ročníků (převážně za rok 95/96)	/ 95
4.2.1	První třída	/ 95
4.2.2	Druhá třída	/ 98
4.2.3	Třetí třída	/ 99
4.2.4	Čtvrtá třída	/ 102
4.2.5	Pátá třída	/ 103
4.2.6	Šestá třída	/ 108
4.2.7	Sedmá třída	/ 112
4.2.8	Osmá třída	/ 114
4.2.9	Devátá třída	/ 118
4.3	Test klasifikace Opicových a jeho efekt na katalog	/ 120
4.3.0	Hry pudové vs. vztahové (identifikační a erotické)	/ 120
4.3.1	Honičky (1. Chasing)	/ 121
4.3.2	Chytačky (2. Catching)	/ 121
4.3.3	Schovky (3. Seeking)	/ 122
4.3.4	Lovy (4. Hunting); přítomnost autority a role pedagoga	/ 122
4.3.5	Závody (5. Racing); otázka pozornosti	/ 125
4.3.6	Souboje (6. Duelling)	/ 126
4.3.7	Výdrže (7. Exerting) a školky (7*. Schooling); typické dívčí hry (školky a divinace)	/ 127
4.3.8	Bravura (8. Daring) a Lekačky (8*. Shocking)	/ 130
4.3.9	Hádanky (9. Guessing); společenské hry a sporty	/ 132
4.3.10	Horory (10. Acting); otázka rituálu a acting out	/ 133
4.3.11	Nápodoby (11. Pretending)	/ 136
4.3.12	Třetování (12. Shooting)	/ 137
4.3.13	Gender (13. Gender)	/ 138
4.3.14	Hry jako takové a hry skupiny	/ 139

5. KATALOG HER ŠKOLNÍCH DĚTÍ	/ 141
5.1 Honičky (1. Chasing)	/ 143
5.1.1 Stíhačky	/ 143
5.1.2 Vybiky	/ 145
5.1.3 Šlapačky	/ 146
5.2 Chytačky (2. Catching)	/ 147
5.3 Schovky (3. Seeking)	/ 148
5.3.1 Ukrývání (se)	/ 148
5.3.2 Vražedný pohled	/ 149
5.3.3 Před pedagogem	/ 149
5.4 Lovy (4. Hunting)	/ 150
5.4.1 S pedagogem	/ 150
5.4.2 Mezi dětmi	/ 151
5.5 Závody (5. Racing)	/ 152
5.5.1 Postupy	/ 152
5.5.2 Postřehy	/ 153
5.5.3 Volné místo	/ 155
5.6 Souboje (6. Duelling)	/ 156
5.6.1 Boje	/ 156
5.6.2 Parta a sbírky	/ 158
5.7 Výdrže (7. Exerting)	/ 159
5.7.1 Rovnováhy, stoje	/ 159
5.7.2 Řetězy a hromady	/ 161
5.7.3 Ruchy	/ 162
5.7* Školky (7*. Schooling)	/ 163
5.7*.1 Dívčí školky	/ 163
5.7*.2 Klučičí školky	/ 164
5.7*.3 Společné školky	/ 165
5.8 Bravura (8. Daring)	/ 166
5.8.1 „Pravdy“ a úkoly	/ 166
5.8.2 (Rizika) poškození a sebepoškození	/ 168
5.8* Lekačky (8*. Shocking)	/ 169
5.8*.1 Náhlý dotyk	/ 169
5.8*.2 Ostatní (hlavně sebrání věci)	/ 171
5.9 Hádanky (9. Guessing)	/ 172
5.9.1 Spíše tradiční scénáře	/ 172
5.9.2 Teritoria a terče (s tužkou)	/ 173
5.9.3 Slovní hry	/ 173
5.9.4 Karty a stolní hry	/ 174
5.10 Horory (10. Acting)	/ 175
5.10.1 Tradiční dramata	/ 175
5.10.2 Stigmatizace, ostrakismus, šikana	/ 176
5.10.3 Jiné	/ 177

5.11 Nápodoby (11. Pretending)	/ 177
5.11.1 Textová a grafická tvorba	/ 177
5.11.2 Škola explicitně (bez znázornění scénářem se zvířátky)	/ 180
5.11.3 Rodina, rodiče, rodičovství explicitně	/ 180
5.11.4 Zvířátka a jiní tvorové	/ 181
5.11.5 Malé iluze a „morfování“	/ 182
5.11.6 Větší scénáře a role – vkus a styl	/ 183
5.12 Trefování (12. Shooting)	/ 185
5.12.1 Štěstí, hazard	/ 185
5.12.2 Vržení (podklouznutí nebo smýknutí) tužky	/ 186
5.12.3 Další (často sporty)	/ 187
5.13 Gender (13. Gender)	/ 189
5.13.1 „Společenské“ hry	/ 189
5.13.2 Spatřit, sáhnout, táhnout	/ 190
5.13.3 Tábory (často kritika opačného pohlaví)	/ 192
5.13.4 Párování a výběry	/ 193
6. STATISTIKA HER	/ 195
6.1 Celkový přehled her v souboru	/ 196
6.2 Vývojové parametry her a hraní	/ 199
6.2.1 Leviatan	/ 199
6.2.2 Supertřída	/ 200
6.2.3 Profily postupných ročníků	/ 203
6.2.3.1 <i>První ročník</i>	/ 203
6.2.3.2 <i>Druhý ročník</i>	/ 205
6.2.3.3 <i>Třetí ročník</i>	/ 206
6.2.3.4 <i>Čtvrtý ročník</i>	/ 207
6.2.3.5 <i>Pátý ročník</i>	/ 208
6.2.3.6 <i>Šestý ročník</i>	/ 210
6.2.3.7 <i>Sedmý ročník</i>	/ 211
6.2.3.8 <i>Osmý ročník</i>	/ 213
6.2.3.9 <i>Devátý ročník</i>	/ 214
6.2.4 Vývojové profily kategorií a rubrik	/ 216
6.2.4.0 <i>Možnosti „faktorů“</i>	/ 216
6.2.4.1 <i>Honičky</i>	/ 217
6.2.4.2 <i>Chytačky</i>	/ 218
6.2.4.3 <i>Schovky</i>	/ 219
6.2.4.4 <i>Lovy</i>	/ 220
6.2.4.5 <i>Závody</i>	/ 221
6.2.4.6 <i>Souboje</i>	/ 223
6.2.4.7 <i>Výdrže</i>	/ 224

6.2.4.7*	<i>Školky</i>	/ 225
6.2.4.8	<i>Bravura</i>	/ 226
6.2.4.8*	<i>Lekačky</i>	/ 227
6.2.4.9	<i>Hádanky</i>	/ 228
6.2.4.10	<i>Horory</i>	/ 229
6.2.4.11	<i>Nápodoby</i>	/ 231
6.2.4.12	<i>Trefování</i>	/ 232
6.2.4.13	<i>Gender</i>	/ 233
7. EXPOZICE HER ŠKOLNÍCH DĚTÍ		/ 235
7.1 Dotknout se		/ 249
7.1.1	<i>Kecárny</i>	/ 250
7.1.2	<i>Oční kontakt</i>	/ 255
7.1.3	<i>Na rozesmávání</i>	/ 256
7.1.4	<i>Na lekání</i>	/ 258
7.1.5	<i>Ošahávačka</i>	/ 262
7.1.6	<i>Na blbečka</i>	/ 264
7.1.7	<i>Provokace autority</i>	/ 266
7.1.8	<i>Flaška</i>	/ 271
7.1.9	<i>Na pravdu</i>	/ 275
7.1.10	<i>Kuba řekl</i>	/ 277
7.1.11	<i>Kdo má rád, co má rád</i>	/ 283
7.2 V dotyku tělo na tělo		/ 284
7.2.1	<i>Zápas</i>	/ 285
7.2.2	<i>Na praní</i>	/ 288
7.2.3	<i>Šikana</i>	/ 289
7.2.4	<i>Čmáraná</i>	/ 292
7.2.5	<i>Páka</i>	/ 293
7.2.6	<i>Palcovaná</i>	/ 294
7.2.7	<i>Maso</i>	/ 295
7.2.8	<i>Ohníček</i>	/ 296
7.2.9	<i>Na plácanou</i>	/ 297
7.2.10	<i>Kohoutí zápasy</i>	/ 298
7.2.11	<i>Zápasy na koních</i>	/ 299
7.2.12	<i>Koníček</i>	/ 300
7.2.13	<i>Král vysílá své vojsko</i>	/ 301
7.2.14	<i>Obrana státu</i>	/ 304
7.2.15	<i>Fronta</i>	/ 306
7.2.16	<i>Vláček</i>	/ 307
7.2.17	<i>Přetahování</i>	/ 309
7.2.18	<i>Ragby</i>	/ 310

7.3 Vrh objektu – s dotykem na tělo	/ 311
7.3.1 Vybíjená	/ 313
7.3.2 Houbovaná	/ 317
7.3.3 Koulování	/ 319
7.3.4 Stříkaná	/ 320
7.3.5 Střílená	/ 321
7.3.6 Házení prasátek	/ 323
7.3.7 Horký brambor	/ 324
7.3.8 Trpaslík	/ 327
7.3.9 Na jelena	/ 328
7.3.10 Na třetího	/ 331
7.3.11 Fotbal	/ 333
7.3.12 Hokej	/ 337
7.3.13 Basketbal	/ 339
7.3.14 Ping-pong	/ 340
7.3.15 Volejbal	/ 342
7.4 Vrh objektem – na dráze	/ 343
7.4.1 Čára	/ 344
7.4.2 Pogy	/ 346
7.4.3 Hod do koše	/ 347
7.4.4 Házení do terče	/ 348
7.4.5 Válka	/ 351
7.4.6 Dráha	/ 354
7.5 Běh – s dotykem na tělo	/ 357
7.5.1 Honička	/ 358
7.5.2 Baba	/ 361
7.5.3 Psí honička	/ 367
7.5.4 Krvavé koleno	/ 369
7.5.5 Slepá bába	/ 372
7.5.6 Mrazík	/ 373
7.5.7 Šlapaná	/ 376
7.5.8 Honěná se dvěma domečky	/ 383
7.5.9 Rybičky a rybáři	/ 385
7.5.10 Hloupá kuchařka	/ 387
7.6 Běh – na dráze	/ 389
7.6.1 Závod	/ 389
7.6.2 Jízda po zábradlí	/ 392
7.6.3 Cukr, káva, limonáda	/ 393
7.6.4 Honzo vstávej	/ 395
7.6.5 Molekuly	/ 396
7.7 Kompozice pohybu – žonglování a rytmika	/ 398
7.7.1 Míčová školka	/ 399
7.7.2 Skákaní panáka	/ 401

7.7.3	Skákání gumy	/ 402
7.7.4	Točení	/ 404
7.7.5	Skákání přes švihadlo	/ 407
7.7.6	Tleskání	/ 408
7.7.7	Šly tři opice do porodnice	/ 411
7.7.8	Tanec	/ 412
7.8	Kompozice objektu	/ 414
7.8.1	Přebíraná	/ 415
7.8.2	Tichá pošta	/ 416
7.8.3	Kdo, kde, s kým – ruličky	/ 417
7.8.4	Vydávání časopisu	/ 419
7.8.5	Kreslení	/ 422
7.8.6	Modely, stavebnice	/ 424
7.8.7	Demolice	/ 426
7.8.8	Slovní fotbal	/ 428
7.8.9	Sbírání	/ 429
7.8.10	Země, město	/ 431
7.8.11	Scrabble	/ 434
7.9	Hádání	/ 435
7.9.1	Hádanka	/ 435
7.9.2	Šibenice	/ 439
7.9.3	Na řemesla	/ 441
7.9.4	Ptáčku pípni	/ 443
7.9.5	Mafie	/ 445
7.9.6	Na schovávanou	/ 447
7.9.7	Lupiči a policajti	/ 450
7.9.8	Hledání pokladu	/ 452
7.9.9	Pexeso	/ 454
7.9.10	Lodě	/ 455
7.9.11	Piškvorky	/ 458
7.9.12	Židi	/ 460
7.9.13	Dáma a šachy	/ 462
7.9.14	Karty	/ 463
7.9.15	Tipování	/ 464
7.9.16	Kolotoč štěstí	/ 465
7.9.17	Věštění	/ 468
7.10	Fiktivní identity a příběhy	/ 470
7.10.1	Na školu	/ 473
7.10.2	Na rodinu	/ 475
7.10.3	Na ovečky	/ 478
7.10.4	Na páníčka	/ 479
7.10.5	Boj	/ 481
7.10.6	Dračí doupe	/ 487

7.10.7 Člověče nezlob se	/ 489
7.10.8 Karty magic	/ 491
7.10.9 Domeček	/ 493
7.10.10 Útěk z družiny	/ 495
7.10.11 Na povolání	/ 496
7.10.12 Na milence	/ 503
7.10.13 Na víly	/ 505
7.10.14 Koso šoula	/ 506
Diskuse	/ 509
Abecední rejstřík her školních dětí	/ 521
Literatura	/ 573